

II DIUMENGE DE PASQUA – C

LA CINQUANTENA PASQUAL

1. CINQUANTA DIES A PARTIR DEL DIUMENGE DE LA RESURRECCIÓ FINS EL DIA DE LA PENTECOSTA.

Després de la Quarantena (la Quaresma) que ens han encaminat fins arribar a les festes pasquals, vet aquí la CINQUANTENA (és el sentit de la paraula grega Pentecosta) durant la

qual es continua la celebració de la Pasqua. Els cinquanta dies a partir del diumenge de la Resurrecció fins el dia de la Pentecosta són celebrats en la joia de l'exultació com si fos un sol dia de festa únic, o millor un gran diumenge.

Pel baptisme, hem estat submergits en la mort i la resurrecció de Crist. El temps pasqual és la celebració que brolla de la nostra joia de ser batiats; és el temps durant el qual, amb els nous batiats, els “neòfits”, feim l'Aprenentatge o el re aprenentatge de la vida de ressuscitats.

Durant el temps pasqual, a les misses del diumenge es reservarà uns llocs als neòfits, entre els fidels. Tots els neòfits participaran amb els padrins. En l'homilia, segons el cas, en les pregàries dels fidels es farà menció d'ells.

Aquest temps pasqual S'ACABARÀ AMB EL DIUMENGE DE LA PENTECOSTA en que es commemora el do de l'Esperit Sant als Apòstol, els orígens de l'Església i el començament de la seva missió a totes les llengües, pobles i nacions.

2... CELEBRATS COM SI FOS “UN GRAN DIUMENGE” (segons l'expressió de sant Atanasi)

El temps pasqual és un temps litúrgic MOLT TÍPIC, la unitat i l'originalitat del qual es manifesten, diumenge rere diumenge,

Gràcies als SIGNES I ELS GESTOS SIMBÒLICS DE LA PASQUA:

- EL CIRI PASQUAL: la seva presència al presbiteri no ha de ser banal..
- Els VESTITS LITÚRGICS: que han de ser bells i reservats a les grans festes;
- La CREU florida:
- L'AIGUA BAPTISMAL, per a l'aspersió de cada diumenge;
- LA PROCESSÓ DE L'EVANGELI des del centre de l'altar fins al lloc de la proclamació
- LA FRACCIÓ DEL PA, a la que es prestarà una atenció particular: ells el reconegueren quan partí el pa

Gràcies al repertori dels cants: uns cants i himnes propis i reservats per aquest temps litúrgic. L'AL·LELUIA repetit.

- Gràcies a l'organització particular, molt significativa, del seu LECCIONARI DOMINICAL:

LA PRIMERA LECTURA, en lloc del que trobam al llarg de l'any, no és presa de l'antic Testament, sinó segons l'ús ja tradicional al temps de sant Agustí, dels Fets dels Apòstols: una manera nova d'invitar-nos cada diumenge a reconèixer i a confessar la presència activa de l'Esperit del Ressuscitat e la comunitat dels seus deixebles, avui com ahir, als primers temps de l'Església.

LA SEGONA LECTURA, per aquest any C, és presa de l'Apocalipsi de Joan. Ella ens desvetlarà (llevarà el vel, significat del mot apocalipsi), a través d'aquest gènere literari tradicional dels temps de crisi, la dimensió pasqual de l'existència cristiana: fidels al Crist fins al sofriment i a la persecució, els seus deixebles participen en el misteri pasqual del seu Senyor, "l'Anyell immolat"; la seva vida és una vida pasqual, preparació encara velada de la festa sens fi vers la qual estem en camí.

L'Apocalipsi, una teologia en imatges.

Paradoxa de paradoxes: el que fa habitualment l'atracció de la literatura, és a dir el desenvolupament de l'imaginari, sovint ha aparegut, en el cas de l'Apocalipsi, com una pedra d'ensopegar. Es retreu a l'autor una utilització excessiva dels símbols (...)

D'altra manera, basta referir-se a la història de l'art cristià per adonar-se que el llibre de l'Apocalipsi ha estat una font inesgotable de la inspiració pels artistes cristians (...) l'Apocalipsi no ha estat confinada als armaris d'una biblioteca ni a la simple lectura privada. És el contrari un llibre públic, obert a totes les escoles i a totes les tendències (...)

Un s'inclina davant de les riqueses i tant poder simbòlic. Fresc immens, l'Apocalipsi roman un llibre visual, veritable festa pels ulls. Amb Joan, cal posar-se a mirar i a veure. L'obra de Joan es fa contemplar, i no a calcular. No cal fer-ne un camp de batalla, ni de prediccions xifrables, sinó més tost acollir-lo com una crida a veure més lluny i més profund (Cf. J.P. Prévost, "L'apocalypse" pp. 171... 172)

Els EVANGELIS d'aquest temps són tradicionalment trets de l'Evangeli de Joan (a l'excepció del del capvespre de Pasqua de Lluc 24, 13-35: els deixebles d'Emaús, i el de l'Ascensió, de Lluc 24, 46-53 per aquest any C). Tots ens criden a situar-nos com a creients en una Església que rep sens para la seva vida i la seva missió del seu Senyor ressuscitat.

EL SEGON DIUMENGE DE PASQUA

1. LA CLOENDA DE LA SETMANA PASQUAL,...

Aquest diumenge tanca la setmana pasqual, i la joia que aquest ha de resplendir ha de ser la mateixa del dia de Pasqua amb el que fa un sol dia. Caldrà vetlar, en la celebració, a fer sentir el lligam entre aquests dos diumenges, que són com el model de tots els altres.

2. ... EL SEGON DIUMENGE DE PASQUA:

- Unes lectures que renoven el nostre sentit del diumenge:
 - L'evangeli de Joan ens va combregar en l'Adveniment fundador, al *capvespre del primer dia de la setmana*. En la trobada de Jesús, el crucificat ressuscitat, el *Senyor*, present *enmig d'ells*, els deixebles passen de les tenebres a la llum, de la por a la fe, de l'angoixa a la joia i a la pau. Plens de l'Esperit de la nova creació (alena damunt d'ells), reben de Jesús la missió que el Pare li ha confiat: *Com el Pare m'ha enviat a mi jo també us envii*.
 - Diumenge "primer dia de la setmana", on el Senyor ressuscitat es fa present enmig dels seus. Benaurets nosaltres si, avui, creient sense "haver vist", podem fer nostra la professió de fe de Tomàs: Senyor meu i Déu meu (Evangeli).
 - Els Fets dels Apòstols ens present el testimoni exemplar de la primera comunitat de Jerusalem: els creients, reunint-se "tenint un sol cor", en nom del seu Senyor, *a la columnata de Salomó*, i els apòstols, perllongant els gestos de Jesús entre els malalts, es fan, enmig de tot el poble, els signes de la presència del Ressuscitat.

Diumenge, Dia en que el Senyor convoca avui els seus deixebles perquè siguin signes de la seva presència entre els homes (Primera lectura).

- En el seu Apocalipsi, Joan ens comparteix la seva visió. Quan l'Església coneix la persecució i que ell mateix es troba *a l'illa de Patmosa causa de la paraula de Déu i del testimoniatge per Jesús*, exhorta a totes les comunitats cristianes en la tribulació a mirar el Ressuscitat resplendent de glòria, vers Aquell que, d'ara en avant *té les claus de la mort i del lloc dels morts*: a pesar de les aparences enganyoses, Déu no para de conduir a l'èxit el seu projecte sobre el món.

Diumenge, dia en que l'Església, girant la seva mirada vers el seu Senyor ressuscitat, és renovada en la seva esperança (Segona lectura).

LA TAULA DE LA PARAULA

PRIMERA LECTURA Fets 5, 12-16

APROFUNDIR AQUEST TEXT

El passatge que llegim aquest segon diumenge de Pasqua de l'any C és un dels nombrosos "sumaris" amb els que Lluc va puntuant el seu segon llibre, e moments claus de la vida de la primera comunitat cristiana. Remarca el desplegament missioner d'una Església, comunitat de creients, a través de la qual es difon el poder vivificant i alliberador de la Resurrecció.

La jova comunitat cristiana conserva encara els seus acostaments al Temple. Els seus membres es troben sota la columnata de Salomó, el lloc, on, ens diu Joan (10, 23), Jesús mateix ensenyava. És allà on que ells es reuneixen "tenint un sol cor".

La seva reunió és atractiva. *El poble en feia grans elogis. Cada vegada se'ls afegien més homes i dones que es convertien a la fe en el Senyor*, la multitud que anaven vers ells *portant malalts i persones molestades per esperits malignes, i tots recobraven la salut*.

A través de la comunitat dels seus deixebles, Jesús continua els seus gestos salvadors en favor dels homes.

+ *Els apòstols obraven molts miracles i prodigis entre el poble*.

+ Pere és l'únic citat pel nom. *La seva ombra* apareix aquí dotada de força benèfica: els malalts eren curats.

Com Jesús curava els febles i els malalts imposant-los les mans (Lc 4, 40) comenta Ph. Bossuyt i J. Rademakers- així Pere i els apòstols participen d'aquest poder que sortia d'ell i els curava tots (Lc 6, 19). Passarà el mateix amb Pau (19, 12; 28, 9) (Témoins de la Parole de Grâce. Actes des Apôtres, p. 203).

Amb la resurrecció de Crist tot està fet i tot comença. Ho podem descobrir en aquestes setmanes meditant els Fets dels Apòstols. Lenta formació del nou poble, comunitat de ressuscitats, constantment debatent-se entre ua fidelitat limitada a un passat que la replega sobre si mateix, i els riscos poc confortables de l'obertura a l'amor universal que la projecta cap envant, seguint el Mestre.

Però, la fe propulsa, és la força de transformació. Permet al Vivent de purificar la nostra mirada, d'impregnar la nostra mentalitat del seu esperit, d'orientar els nostres actes en una òptica d'amor i de servei, de perdó i de pau. És aleshores que molts de signes són fets i prodigis realitzats, com ho detallen els Fets.

L'eucaristia és també un signe privilegiat que "anuncia" el món nou que Jesús ha vingut a crear". Però és a l'inversa del que avien fet els Corintis, com ens ho diu sant Pau a la carta que els adreça. Perquè, per discernir bé "el cos i la sang de Crist" no basta un ritu. Cal anar molt més enllà, acollir la crida a l'amor universal i al servei, viure una veritable mutació i deixar-nos enviar per proclamar i curar (cf F. Delectos, en "Prends et mange, p. 204).

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

Distingir bé:

La primera frase, que emmarca aquest "sumari":

- Tenir en compte que l'acció succeeix a Jerusalem
- *Els apòstols per mans dels quals*
- *obraven molts miracles i prodigis entre el poble.*
- Les dues frases següents, que presenten, amb la tendència a l'amplificació que caracteritza aquests comentaris, una pintura ràpida de la comunitat cristiana
- *Tots es reunien unànimement en el pòrtic de Salomó.*
- *Exerceix un poder d'atracció considerable:*

Ningú dels altres no gosava anar amb ells, encara que el poble en feia grans elogis.

Cada vegada se'ls afegien més homes i dones que es convertien a la fe en el Senyor.

- La conclusió, que proclama el poder del Ressuscitat actuant en la seva Església:

Fins pels carrers la gent treia els malalts i els deixava allà amb les lliteres perquè, quan Pere arribava, almenys la seva ombra en toqués algun. També acudia molta gent de les poblacions veïnes de Jerusalem portant malalts i persones molestades per esperits malignes, i tots recobraven la salut.

SALM 117 Aquest és el dia que ha fet el Senyor

El salm 117, acció de gràcies per una victòria, cantat durant unes certes litúrgies, especialment en el sopar pasqual, és el SALM PASQUAL PER EXCEL·LÈNCIA. En aquest 2on diumenge de Pasqua, l'Església el canta com l'acció de gràcies del seu Senyor ressuscitat: *La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici.*(pedra angular).

El leccionari preveu explícitament que aquest salm 117 pot ser pres com a Salm comú per a tots els diumenges del temps pasqual.

SEGONA LECTURA Apoc 1, 9-19

APROFUNDIR AQUEST TEXT

El leccionari dominical per l'any C ens ofereix, l'ocasió d'una lectura un poc continuada d'un cert nombre de fragments de L'APOCALIPSI. L'autor s'anomena JOAN i es diu *germà vostre, que junt amb vosaltres i (compay)*, dels seus destinataris amb qui *comparteix en Jesús les penes, la paciència i la reialesa, vaig ser deportat a l'illa de Patmos per haver predicat la paraula de Déu i haver donat testimoni de Jesús*; ell mateix ha estat deportat a Patmos *per haver predicat la paraula de Déu i haver donat testimoni de Jesús*.

- Llibre capgirador, certament, perquè té una sobreabundància de imatges estranyes i al·lusions misterioses.
 - Llibre PER UN TEMPS DE CRISIS, i no de calma plana. Als cristians enfonsats en les tribulacions, ell vol aportar el reconfort descobrint, revelant, llevant el vel (significat de la paraula Apocalipsi: revelació) el pla de Déu i assegurant-los que el domini del poder del mal va vers la seva fi.
 - UN LLIBRE PEL NOSTRE TEMPS, PER AVUI, on la fe dels cristians, en aquest temps de desequilibri, és posada a prova.
- Obrim aquest llibre avui en una VISIÓ DEL CRIST RESSUSCITAT.

- És el Dia del Senyor, el dia que els cristians es reuneixen per fer memòria de la resurrecció de Crist, succeïda “el primer dia de la setmana”.
- UNA VEU POTENT, que li dóna la consigna d’escriure el que veu i transmetre-ho a les set Esglésies (consigna que serà repetida alguns versets més en avant),

Introdueix l’autor , inspirat per l’esperit, a la visió d’un FILL D’HOME:

. Aquest Fill d’home està enmig dels set lampadaris d’or que representen les set Esglésies. Jesús es mostra, es revela inseparable de la seva Església.

. la túnica llarga amb que va vestit, i el cenyidor d’or que li cenyeix la cintura el designen com el gran sacerdot per excel·lència .

. Pel que fa als seus cabells blancs com la neu, i els seus ulls com una flama ardent, el seu rostre brillant com el sol, posen de relleu el seu esclat de Ressuscitat.

- LA REACCIÓ DE JOAN és la que, al llarg de tota la Bíblia, es troba a l’ora de les manifestacions de Déu i dels relats de vocació: el visionari o el cridat senten, davant de Déu, els límits de la seva condició humana i pecadora. Joan escriu: *En veure ’l vaig caure com mort als seus peus.*

Aleshores es dóna la REVELACIÓ. Com en els relats de manifestació divina, el Crist dóna seguretat a Joan posant sobre d’ell la seva mà dreta dient-li: *No tinguis por.* Abans de revelar-se ell mateix: *Jo som el primer i el darrer.* Diu amb una autoritat que no deixa de recordar la de Déu que es revela a Moisès: Jo som (J. Prévost) una sèrie d’atributs normalment reservats a Déu (Primer i Darrer, vivent), als que s’hi afegeix un títol específic a la seva condició de ressuscitat: *Som el qui viu: Jo que era mort, ara visc per sempre més i tinc les claus de la mort i del seu reialme.*

Segueix l’ORDRE DE MISSIÓ: *Escriu, doncs, tot el que vegis, la situació present i la que vindrà després.»* a fi de transmetre-ho.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

EL LECTOR s’esforçarà a ben diferenciar:

La introducció, que indica el CONTEXT:

- **L’autor:** *Jo, Joan, germà vostre, que junt amb vosaltres comparteixo en Jesús les penes, la paciència i la reialesa,*

- **Lloc on es troba:** *vaig ser deportat a l'illa de Patmos per haver predicat la paraula de Déu i haver donat testimoni de Jesús.*
- **El dia que rep la seva visió:** *El dia del Senyor l'Esperit s'apoderà de mi,*
- **EL QUE SENT:** *i vaig sentir darrere meu un gran crit, com un toc de corn que deia: «Escriu en uns fulls això que veus i envia-ho a les set comunitats.»*
- **EL QUE VEU:** *Vaig girar-me per veure de qui venia la veu que em parlava, i vaig veure set lampadaris d'or,*
- *i enmig dels lampadaris algú que semblava un fill d'home, vestit amb una túnica llarga fins els peus i cenyit a l'alçada del pit amb un cenyidor d'or.*

En veure'l vaig caure com mort als seus peus.

- **LA REVELACIÓ I L'ORDRE DE MISSIÓ:**

Ell posà sobre meu la mà dreta i em digué: «No tinguis por. Jo som el primer i el darrer. Sóc el qui viu: Jo que era mort, ara visc per sempre més i tinc les claus de la mort i del seu reialme.

- *Escriu, doncs, tot el que vegis, la situació present i la que vindrà després.»*

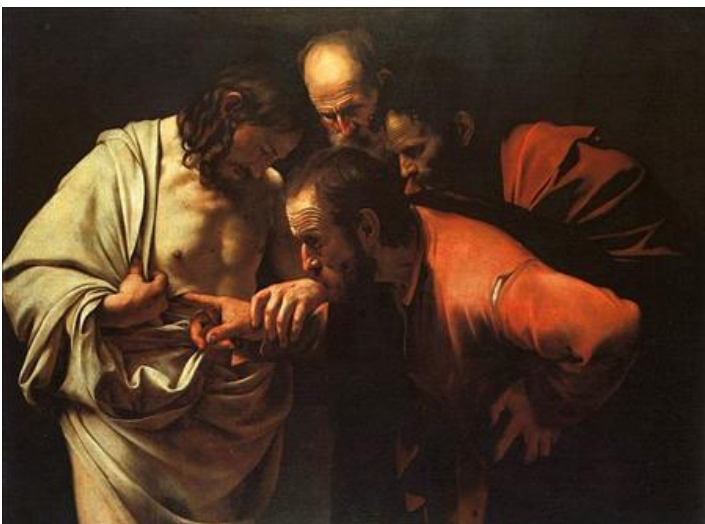
COMENTARIS A L'EVANGELI

Del primer dia de la setmana...

La primera part del relat evangèlic es situa després de la mort de Jesús, el capvespre del primer dia de la setmana; dia pels lectors de Joan, de l'assemblea litúrgica

dels cristians, temps privilegiat de la presència del Senyor Jesús en la comunitat que ell convoca a compartir la Paraula i el Pa, i per enviar-la al món.

Els deixebles estan reunits en un mateix lloc: una manera, per a l'evangelista, d'anunciar el caràcter eclesial de l'aparició que ell relatarà. Ells

han tancat les portes per por dels jueus; aquesta por que tenien els israelites de declarar-se en favor de Jesús, és ara el lot dels seus propis deixebles: ells coneixen una situació d'angoixa amb la qual contrastarà seguidament el do de la pau.

Tres temps, característics de trobades pasquals, s'hi distingeixen fàcilment: 1. Jesús que té la iniciativa, 2. Es fa reconèixer pels seus deixebles, i 3. Els confia una missió.

. La iniciativa de Jesús:

- Jesús ve, *entra*, realitzant la promesa que els havia fet en el seu discurs de comiat: tornaré a vosaltres (13, 18. 28)
- *Es posà al mig*, literalment, “està dret”, passant que ell ha estat ajagut, significant la mort, a l'estar vertical de Ressuscitat.
- «*Pau a vosaltres*: Són les primeres paraules que el Vivent adreça als seus deixebles. No solament la salutació habitual entre els jueus el “Shalom”. No simplement una simple salutació. Sinó el do efectiu de la Pau, segons la seva `promesa: *Us don la ma pau; no com la que la dóna el món* (14, 27).
- **El reconeixement:**

Jesús, llavors, els mostra *les mans i el costat* (en referència a la llançada de Joan 19, 34). Certament, el temps de la seva presència física ara ja ha passat, però aquell que és enmig d'ells és el Senyor Jesús, és a dir el mateix que han vist mort i sepultat, però ara transfigurat per la Resurrecció. I, en el “veure” que dóna la fe, ells s'omplen d'alegria, d'aquesta alegria indefectible que ell els havia anunciat: *Jo us tornaré a veure, i el vostre cor s'alegrarà; i la vostra alegria ningú us la podrà prendre* (16, 22)

La missió

La trobada dels deixebles amb el Vivent no s'acaba amb el reconeixement d'Aquell que ha travessat victoriosament la mort a la creu. Aquesta s'esbandeix ara en missió.

Després d'haver renovat el do de la pau: *Pau a vosaltres*.

Jesús escampa sobre ells el seu alè, refent el gest primordial de la creació de l'home, com a Gn 2, 7. I l'al·lusió és tan més neta a l'acte

creador que és l'única utilització al Nou Testament d'aquesta expressió del text del Gènesis.

Es tracta d'una nova creació. Jesús glorificat comunica l'Esperit que fa renéixer l'home, fent-lo compartir la comunió divina. *Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres*. Aquest "com" no invita a una comparació, sinó que designa un fonament, un arrelament.

I si són enviats, és per anunciar a tothom la bona nova del perdó de Déu. Remetre/retenir (traduït com perdonar i no quedar perdonat, explica C. Léon-Dufour, *revela l'estil semític que expressa la totalitat mitjançant una parella de contraris*. L'expressió significa aquí la totalitat del poder misericordiós transmès pel Ressuscitat als deixebles. El mode passiu que diu l'efecte obtingut implica que és Déu qui és l'autor del perdó; l'ús del temps perfecte significa que el seu perdó és definitiu. Es podria parafraseja: *al moment en que la comunitat perdona, Déu mateix perdona (Lecture de l'Évangile selon Jean. Tome IV, p. 241)*.

... a la reunió vuit dies més tard...

La segona aparició, l'autor la situa *vuit dies més tard*. El diumenge vinent, dia en que, ho dèiem més amunt, els cristians de Joan es reuneixen per celebrar l'Eucaristia. Dia anomenat també, a l'Apocalipsi *Dia del Senyor* (en llatí dies dominica, que donarà *diumenge, domingo, dimanche, domenica*). *Dia memorial de la resurrecció de Crist*.

Tomàs, adverteix l'autor, *no era allà amb els altres* quan Jesús havia vingut. El lector del IV Evangeli s'identifica immediatament amb ell, ja que també ell és cridat a sostenir-se i fonamentar-se en la fe dels apòstols per accedir a la fe pasqual: *Hem vist el Senyor!*

D'entrada, ell refusa acceptar el testimoni de la comunitat; demana veure, tocar, a verificar per si mateix, per poder creure: *«Si no veig a les mans la marca dels claus, si no li fic el dit dins la ferida dels claus, i la mà al costat, no m'ho creuré.»* .

És llavors, a la segona vinguda de Jesús, descrita en els mateix termes que la primera. Jesús es fa de nou present, estant les portes tancades. De bell nou, els adreça la salutació pasqual: *Pau a vosaltres!* A Tomàs li mostra les seves mans i el seu costat, insistint així sobre la continuïtat i la coherència entre la seva condició passada de crucificat i la seva condició actual de glorificat: *Porta el dit aquí i mira'm les mans; porta la mà i posa-me-la dins el costat. No siguis tan incrèdul. Sigues creient.»*

El narrador no tarda en notar que el deixeble no gosa tocar ni dirigir la mà. Narra la reacció immediata de Tomàs, que és un capgirament: ell que s'havia estrellat contra el mur de la mort, proclama en una fe absoluta: *Senyor meu, i Déu meu*, com a portaveu de la comunitat cristiana. El lector que s'ha identificat amb la seva primera actitud ara és invitat a fer un canvi anàleg.

... fins aquest diumenge que ens reuneix:

L'escena s'acaba en una benaurança de tots aquells que viuen en el temps de l'absència física de Jesús, dirigit també a nosaltres que ens reunim en nom seu: *Feliços els qui creuran sense haver vist.»*

Aquesta paraula ja no concerneix a Tomàs –conclou X. Léon- Dufour – sinó als deixebles del futur (...) La comunitat cristiana no ha de lamentar aquesta distància, ni la seva diferència d'estatut. Si el seu mode d'accés a la fe no és el mateix, són benaurats aquella que, en el seguit dels temps, hauran cregut sense veure. L'experiència amb que han estat gratificats els testimonis oculars (...) era fundador i no podia ser repetit: els era concedit no solament per a ells mateixos, sinó en funció de les generacions futures la fe de les quals reposarà sobre la paraula transmesa amb la força de l'Esperit i no sobre els signes visibles de la Presència (...)

A través dels deixebles presents davant d'ell, Jesús dirigeix la seva atenció vers aquells que els succeiran en el seguit dels temps, vers tots els fills de Déu a qui ell ha vingut a reunir en la unitat; al capvespre de la Pasqua no ha parlat als seus de la seva missió que a partir d'ara expressarà la seva? Ara, el seu pensament es dirigeix a aquells que seran el fruit d'aquest enviament.

La trobada del Vivent amb els seus deixebles no acaba amb un comiat (...). Demana obertura a un futur sense fi, e l'alegria que roman després de la desaparició dels testimonis oculars. Vet aquí com ho expressa molt bé la Carta de Pere: ⁸ Vosaltres l'estimeu sense haver-lo vist, i ara, sense veure'l, creieu en ell. I teniu una alegria tan gloriosa que no hi ha paraules per a expressar-la, ja que heu assolit el terme de la fe: la vostra salvació. (1Pe 1, 8-9)

